

vilde hjælpe. Jeg tror virkelig, at saalænge der er politiske Partier her i Landet, maa alle være til en vis Grad partiske, for jeg tror ikke, at noget Menneske kan staa udenfor alle Partier, men det er heller ikke nødvendigt. Det, det gjælder om, er, at faae en Ret, stabe en Ret, hvis Dom ikke af Partipolitiken kan udregnes forud gennem Kalkuler, byggede paa de enkelte Menneskers Sympathier eller Antipathier, altsaa en Ret, der ikke kan bruges som Vehikel i de politiske Partikampe og Intriger, og det er det muligt at staafe. Det staafe man efter 1849, hvorfor stulde man saa ikke ogsaa kunne gjøre det efter 1866? Hvordan bar man sig ad i 1849? Man sammenfattede Retten af Repræsentanter for begge Partier. Dengang var der Fare for en Strid mellem den almindelige Valgret og Kronen; man sammenfattede en Rigsret af Repræsentanter for den almindelige Valgret og Kronen, man sørgefor for at tilveiebringe et Moment af Uberegnelighed, der gjorde al politisk Kalkule umulig. Hvorfor saa ikke gjøre akkurat det Samme nu efter 1866, da Faren er for en Konflikt mellem den almindelige og den privilegerede Valgret? Hvorfor saa ikke sammensætte Rigsretten af Repræsentanter for den almindelige og den privilegerede Valgret og sørge for paa lignende Maade at forhindre politiske Beregninger. Det er derfor det, vort Forslag gaar ud paa. Vi indskrænke det Forslag, vi her have stillet til en Forandring i Grundlovens Bestemmelser, til en Forandring af Rigsretten, gaende ud paa, at Rigsretten for Fremtiden sammensættes af Repræsentanter, i ligeligt Tal valgte af Landsting og Folkething. Men naturligvis indskrænke vi os ikke til det. — En af Hovedbanerne imod den nuværende Rigsret er den, at dens Medlemmer have siddet som Rigsdagsmænd og arbeidet med og stemt over de samme Sager, de nu sidde som Dommere i, og saa er det jo umuligt, at de kunne være upartiske. Det er det, man har betegnet som Rettens Inhabilitet. For at fjerne det, have vi optaget i Forslaget en Bestemmelse, der gaar ud paa, at ingen Rigsdagsmand maa være Medlem af Rigsretten, Rigsretten skal vælges udenfor Rigsdagens Medlemmer. Høiesteret, som tidligere har været repræsenteret ex officio i Rigsretten, have vi selvfølgelig maattet foreslaa skal udgaa

paa denne Maade af Rettens Sammensætning, men efter vor Mening er det Noget, der i Grunden er fuldt naturligt, en Følge af, at Rettens Opgave er en væsentlig anden. Det, hvorfor der vilde være Grund til at lade Høiesteret være repræsenteret i Rigsretten, er jo ikke det, at den repræsenterer den ene Part, men det, at man i enhver saadan Ret helst skulde have et retskyndigt Element ex officio repræsenteret, for at Retten ikke skulde savne den fornødne retskyndige Vistand. Det er nu Noget som vistnok er et meget tvivlsomt rigtigt Princip. Der findes ikke i de fleste Landes Forsatninger, saavidt mig bekendt, en saa udpræget Repræsentation fra den juridiske, den retskyndige Side, som i vor Forsatning, og det er jo i Grunden i Strid med Rigsrettens Karakter som en Rævningeret, og det er jo Rigsretten alligevel, det er en Rævningeret, en Lægmandsret. Men dertil kommer, at efterat vi have optaget en Bestemmelse om, at Rigsrettens Medlemmer ikke skulde vælges blandt Rigsdagens Medlemmer, men udenfor disse, staaer det jo i ethvert Things Gaand at forsyne Retten med et saa stærkt retsvidensfabeligt Element, som de selv ville, og dersom de ikke tro, at det er nødvendigt, saa er jeg overbevist om, at det, som alle Mennesker i Landet mene kan undværes, det ogsaa kan undværes. Derimod have vi illoverensstemmelse med baade den nuværende Grundlovs og Sunn Grundlovens Bestemmelser foreslaaet, at Rigsrettens Formand er Formanden for Landets øverste Domstol. Det er jo nødvendigt, at Retten, naar den er sammensat paa den Maade, vi foreslaa, har en sikker retskyndig Ledelse, og en ligefrem Konsekvens af, at Retten skal sammensættes saa upartisk som muligt, saa at Intet kan udregnes forud, er, at Rettens Formand ikke deltager i Afstemningen, hvad han jo heller ikke gjør i Rævningeretten. Endelig have vi optaget en Bestemmelse, som gaar ud paa, at kun et vist Antal, et Flertal af Rettens Medlemmer skal deltage i Afgjørelsen af enhver Sag, altsaa, at et vist Mindretal, en Trethed, eller hvad man nu vil sætte, skal træde ud ved enhver Sags Behandling. Grunden dertil er denne: Man kunde jo tænke sig under særlig spændte politiske Forhold, at de to Thing eller et af dem benyttede